Kulturutskottets betänkande 1986/87:20

om anslag till idrott, rekreation och turism (prop. 1986/87:100 bil. 11 delvis)

KrU
1986/87:20

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet de förslag som regeringen förelagt riksdagen i proposition 1986/87:100 bil. 11 (jordbruksdepartementet) under avsnittet I. Idrott, rekreation och turism samt motioner som väckts i anslutning härtill.

De motioner rörande idrotten som utskottet behandlar i detta sammanhang rör höjning av anslaget, idrottsrörelsens insatser för olika grupper, kommersialismen inom idrotten, internationellt idrottsutbyte samt de s. k. främjandeorganisationernas anknytning till Riksidrottsförbundet.

Motionerna inom turism- och rekreationsområdet rör inriktningen av Sveriges turistråds verksamhet och anslagsbeloppet, marknadsföringen av Sverige som turistland, statliga insatser för turismen på central och regional nivå samt frågan om huvudmannaskap för rekreationsfrågor.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag i budgetpropositionen och avstyrker motionerna. Vid betänkandet har fogats 14 reservationer och 2 särskilda yttranden.

Innehållsförteckningen ger en översiktlig bild av vilka frågor som behandlas i reservationerna och i de särskilda yttrandena.

NIONDE HUVUDTITELN

1. Stöd till idrotten

Regeringen har under punkt I 1 (s. 72—75) föreslagit riksdagen att till Stöd till idrotten för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 233 850 000 kr.

Motioner

I motion 1986/87:Kr412 av Karl Boo m. fl. (c) yrkas, såvitt nu är i fråga,

1. att riksdagen beslutar anslå 239 500 000 kr. till Sveriges riksidrottsförbund,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inriktningen mot prioriterade områden inom idrotten som ovanstående anslagsökning ger möjlighet till,

3. att riksdagen beslutar att av anslaget på 239 500 000 kr. får Sveriges

Riksidrottsförbund använda 3 500 000 kr. för Sveriges deltagande i vinter-OS inkl. anslaget för demonstrationsidrotter i samband med vinter-OS.

I motion 1986/87:Kr413 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas, såvitt nu är i fråga,

1. att riksdagen hos regeringen hemställer om förslag att föreläggas riksdagen i syfte att motverka kommersialiseringen inom idrotten och vända utvecklingen på sätt som föreslås i motionen,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om internationellt idrottsutbyte,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att den tillsammans med idrottsrörelsen bör arbeta för olympiska spel utifrån ursprungsidéerna enligt vad i motionen anförs,

5. att riksdagen beslutar att under anslaget I 1 anvisa 271 300 000 kr. enligt Riksidrottsförbundets äskande.

I motion 1986/87:Kr414 av Margitta Edgren (fp) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att använda statsbidraget som styrmedel i idrottsrörelsen för insatser för flickors idrottande.

I motion 1986/87:Kr416 av Rune Ångström (fp) och Ulla Orring (fp) yrkas att riksdagen i skrivelse till regeringen begär den organisationsförändring beträffande vissa organisationer av folkrörelsekaraktär som omtalas i motionen.

I motion 1986/87:Kr431 av Christer Eirefelt (fp) och Ulla Orring (fp) yrkas, såvitt nu är i fråga,

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om idrottens betydelse i samhället,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om barn- och ungdomsidrott,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bättre villkor för handikappidrotten,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bättre villkor för kvinnoidrotten.

I motion 1986/87:Kr433 av Alf Svensson (c) yrkas, såvitt nu är i fråga,

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag till en försöksverksamhet med en massiv stödinsats till idrottsrörelsen och andra ideella organisationer i en krisdrabbad ort.

Utskottet

Idrottsrörelsens betydelsefulla roll i dagens svenska samhälle betonas i propositionen. Den är en av vårt lands största folkrörelser med över 2 miljoner medlemmar. Idrottsutövning ger många delaktighet i en större social gemenskap och spelar därmed en viktig social roll. Föredraganden understryker att det är angeläget att samhället på olika sätt stödjer idrottsrörelsens strävan att bredda sin verksamhet ytterligare och då särskilt till de grupper som i dag är underrepresenterade i idrottsrörelsens nuvarande verksamhet.

Det gäller främst kvinnor, handikappade och invandrare. Det finns därför enligt föredraganden skäl att genomföra särskilda satsningar inom idrotten för att aktivera flera inom dessa grupper.

Andra verksamhetsområden som idrottsrörelsen bör uppmärksamma är motionsidrotten samt barn och ungdomars idrottsutövning. Vidare är det viktigt att de som ägnar sig åt elitidrott ges goda förutsättningar härför. Föredraganden anser att Sveriges riksidrottsförbund (RF) och dess specialförbund inom ramen för sina anslag bör sörja för att så sker.

I propositionen föreslås att stödet till idrotten höjs med 16,3 milj. kr. till totalt 233,8 milj. kr. Drygt hälften av detta stöd fördelas av RF på de olika specialförbunden. Dessa beslutar själva hur bidragen skall fördelas mellan olika ändamål, t. ex. insatser för ledarutbildning, ungdomsverksamhet, elitidrott och jämställd idrott. De medel som RF centralt disponerar skall användas för bl. a. vidgade forskningsinsatser, för intensifierad kampanj mot användning av dopingpreparat, för svenskt deltagande i vinterolympiaden i Calgary samt för övriga insatser av gemensam natur inom idrotten. Till olika projekt för att stärka kvinnornas, de handikappades och invandrarnas idrottsverksamhet beräknas i propositionen sammanlagt 2 milj. kr. utöver de medel som för innevarande budgetår lämnas till dessa ändamål. Inom denna ram skall även utgå bidrag för deltagande i handikappidrottens vinterolympiad. För stöd till mindre idrottsanläggningar beräknas i propositionen drygt 9 milj. kr.

Förslag och önskemål om *inriktningen av samhällets stöd* till idrottsrörelsen förs fram i fyra motioner.

I motion Kr412 (c) hävdas att ett ökat samhällsstöd är nödvändigt för att idrottsrörelsen skall kunna behålla dem som frivilligt arbetar inom rörelsen och dra till sig fler frivilliga krafter. Motionärerna föreslår därför en anslagshöjning med drygt 5 milj. kr. utöver regeringens förslag. Denna förstärkning av anslaget bör enligt motionärerna främst användas för att genomföra programmen Ungdom och Motion. Dessa två program, vilka RF presenterat i sin anslagsframställning, syftar till att utöka verksamheten bland barn och ungdomar samt att stimulera till motion i närmiljö. Motionärerna anser att de specialförbund som gör breddsatsningar med aktiviteter där olika åldersgrupper och kön gemensamt deltar bör få ökat samhällsstöd. Speciella målgrupper, såsom kvinnor, invandrare och handikappade, bör komma i åtnjutande av idrottsrörelsens aktiviteter på lika villkor. Inom ramen för anslagshöjningen bör även rymmas bidrag till åtgärder mot våld i samband med idrott samt 3,5 milj. kr. för deltagande i vinterolympiaden.

De viktiga uppgifter som idrotten fyller i vårt samhälle framhålls också i motion Kr431 (fp). Motionärerna poängterar särskilt behovet av stöd till barn- och ungdomsidrott samt handikapp- och kvinnoidrott. I motionen lämnas en utförlig motivering till önskemål om förstärkningar på dessa områden, och motionärerna föreslår att riksdagen skall göra uttalanden i enlighet härmed.

I motion Kr414 (fp) anförs att staten bör kunna använda statsbidraget till idrottsrörelsen för att driva på det arbete som nu sker inom idrottsrörelsen för att utveckla kvinnlig idrott. Motionären menar att detta arbete inte drivs med tillräcklig kraft.

Förslag av i huvudsak samma syfte som de ovan refererade förs även fram i motion Kr413 (vpk).

Motionärernas synpunkter på behovet att stärka och utveckla idrottsverksamheten bland kvinnor och handikappade överensstämmer väl med inriktningen av förslagen i propositionen. Det betonas där att insatserna för barn och ungdomar är en viktig del av idrottsrörelsens verksamhet. Vad avser insatser inom barn- och ungdomsidrotten vill utskottet erinra om att föredraganden understryker det särskilda ansvar som RF har för att åstadkomma bästa möjliga verksamhetsformer för barns och ungdomars idrottsutövning och att det är nödvändigt med särskilda insatser härför.

Motionsidrottens betydelse och RF:s ansvar för denna verksamhet framhålls i propositionen. Föredraganden anför att det är viktigt, inte minst från folkhälsosynpunkt, att olika insatser görs för att aktivera allt fler människor. Här ingår även insatser för att underlätta motion i närmiljö. Som redovisats i det föregående föreslås också särskilda bidrag till olika projekt för att stärka idrottsverksamheten bland de grupper som nu är underrepresenterade.

Med hänvisning till vad som anförts anser utskottet att någon särskild framställning till regeringen med anledning av motionerna Kr412 yrkande 2, Kr414 och Kr431 inte är påkallad.

I motion Kr413 (vpk) hemställs om åtgärder för att motverka *kommersialiseringen inom idrotten*. Motionärerna menar att reklamintäkter och sponsorer nu dominerar idrotten. De idrottsgrenar som har störst publikintresse får ekonomiskt stöd från näringslivet, medan kommersialiseringen medför att de idrottsverksamheter som aktiverar flest människor och som betyder mest för folkhälsan och som har den största sociala funktionen får minst stöd. Motionärerna anför som exempel på sådana verksamheter orienteringslöpning, motionsidrott, ungdomsverksamhet och kvinnoidrott. Handikappidrotten förtjänar särskild uppmärksamhet. De anför att det effektivaste sättet att minska kommersialiseringen inom idrotten är att den organiserade idrotten ges ett bra stöd.

Frågan om kommersialiseringen inom idrotten har utskottet behandlat åren 1983, 1984 och 1986 (KrU 1982/83:25, KrU 1983/84:13 och KrU 1985/86:19). Utskottet har därvid redovisat dels olika insatser som gjorts för att stödja barn- och ungdomsidrott samt handikapp- och kvinnoidrott, dels de åtgärder som RF vidtagit när det gäller sponsorfrågan. Utskottet hänvisar till dessa redovisningar samt till vad utskottet anfört i det föregående med anledning av önskemål om satsningar på de nämnda verksamhetsområdena. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet motion Kr413 i här aktuell del (yrkande 1).

En höjning av *anslaget* med 5,7 milj. kr. föreslås som ovan nämnts i motion 412 (yrkande 1) och med 37,4 milj. kr. i motion Kr413 (yrkande 5). I propositionen föreslås en höjning av anslaget med ca 7,5 % till 233,8 milj. kr. Med hänsyn till bl. a. rådande budgetläge anser sig utskottet inte böra föreslå en höjning utöver den av regeringen förordade. Utskottet avstyrker alltså motionerna i här aktuella delar.

Utskottets ställningstagande innebär att förslaget i motion Kr412 (yrkan-

de 3) om fördelningen på olika ändamål av den av motionärerna föreslagna anslagshöjningen förlorar aktualitet. Förslaget avstyrks.

Frågan om *internationellt idrottsutbyte* aktualiseras i motion Kr413 (vpk). Motionärerna menar att för internationellt idrottsutbyte som arrangeras i Sverige bör redan befintliga anläggningar användas. Motionärerna föreslår också att regeringen tillsammans med idrottsrörelsen skall verka för att få till stånd nya organisatoriska former för olympiska spel så att det inte bara blir stormakter som kan arrangera dessa tävlingar.

Utskottet (KrU 1985/86:23) avstyrkte våren 1986 i allt väsentligt identiska motionsyrkanden och anförde:

Diskussionen om de olympiska spelens organisation har under de senare åren förts i olika sammanhang varvid synpunkter som ligger nära motionärernas har förts fram. Med anledning av motionärernas förslag vill utskottet erinra om att det är den eller de kommuner som har intresse för att arrangera olympiska spel som har att göra ansökan om värdskapet för dessa. I detta sammanhang — då det gäller att göra det möjligt för kommunerna att få den gjorda ansökan prövad av IOK vid dess sammanträde i oktober 1986 — anser utskottet inte att det finns någon anledning för riksdagen att göra något sådant uttalande som förordas i motionen. Det bör i första hand ankomma på idrottsrörelsen att avgöra på vad sätt idrottstävlingar skall arrangeras.

Utskottet finner inte anledning att ändra uppfattning i den i motionsyrkandena behandlade frågan och avstyrker alltså motion Kr413 yrkandena 3 och 4.

I motion Kr433 anför Alf Svensson att det skulle vara av största värde om idrottsrörelsen skulle kunna få resurser för att göra en massiv punktinsats i någon ort som drabbats av arbetslöshet och ekonomisk depression. Han menar att genom *försöksverksamhet på en krisdrabbad ort* skulle idrottsrörelsens stora fostrande roll kunna tas till vara. Motionären föreslår att riksdagen skall ge regeringen i uppdrag att låta utarbeta förslag till en sådan försöksverksamhet. Utskottet har förståelse för motiven för motionärens förslag. Det är viktigt att alla möjligheter att motverka social utslagning i krisdrabbade orter tas till vara. Otvivelaktigt kan idrottsrörelsen liksom andra ideella organisationer spela en aktiv roll och gör det också i många fall. Utskottet vill i sammanhanget erinra om att det stöd som ges till ungdomsorganisationernas lokala verksamhet och som för budgetåret 1987/88 uppgår till 91,3 milj. kr. till största delen går till olika idrottsaktiviteter. Utskottet är inte berett att föreslå någon riksdagens åtgärd med anledning av motionsförslaget (yrkande 2).

Frågan om de s.k. *främjandeorganisationernas* ställning behandlas i motion Kr416 (fp). Dessa organisationer utgörs av tio förbund med verksamhet inom idrotts- och friluftslivets område som inte tillhör RF. Motionärerna anser att dess myndighetsansvar gentemot organisationerna bör upphöra och att beredningen av organisationernas anslagsframställning bör ske direkt i jordbruksdepartementet. De av förbunden som har en nära anknytning till tävlingsverksamhet bör dock — om de så önskar — bibehålla sin nuvarande anknytning till RF.

Utskottet har vid ett stort antal tillfällen och senast våren 1986 (KrU 1985/86:19) behandlat förslag med samma syfte som det nu föreliggande. Vid behandlingen våren 1986 redovisade utskottet att vissa av de s. k. främjandeorganisationerna bildat ett samarbetsorgan — Friluftsorganisationernas samarbetsorgan.

Anslagen till främjandeorganisationerna fördelas i enlighet med de riktlinjer 1970 års riksdag lade fast. Den samordning som då uppnåddes bör enligt utskottets mening bibehållas. För att bl. a. tillgodose de utomstående organisationernas intressen har regeringen tillsatt två av representanterna i Riksidrottsstyrelsen.

Regeringen tar slutgiltigt ställning till RF:s förslag till fördelning av anslagen till främjandeorganisationerna. Enligt utskottets mening finns ingen anledning att förändra nuvarande fördelningssystem. Utskottet avstyrker alltså motion Kr416.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *inriktningen av samhällets stöd till idrottsrörelsen*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Kr412 yrkande 2, 1986/87:Kr414 och 1986/87:Kr431 yrkandena 1, 2, 3 och 4,

2. beträffande *kommersialiseringen inom idrotten*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr413 yrkande 1,

3. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Kr412 yrkande 1 och 1986/87:Kr413 yrkande 5 till *Stöd till idrotten* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 233 850 000 kr.,

4. beträffande *fördelningen av medlen på olika idrottsområden*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr412 yrkande 3,

5. beträffande *internationellt idrottsutbyte m. m.*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr413 yrkandena 3 och 4,

6. beträffande *viss försöksverksamhet på en krisdrabbad ort*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr433 yrkande 2,

7. beträffande *det statliga stödet till främjandeorganisationerna*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr416.

2. Stöd till turism och rekreation

Regeringen har under punkt I 2 (s. 75—77) föreslagit riksdagen att till Stöd till turism och rekreation för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 80 392 000 kr.

Motioner

I motion 1986/87:Kr316 av Siw Persson m. fl. (fp) yrkas, såvitt nu är i fråga, — med hänvisning till vad som anförts i motion 1986/87:A490 —

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om möjligheter att ge projektstöd till samordning i turistfrågor.

I motion 1986/87:Kr401 av Paul Lestander m. fl. (vpk) yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär att ett förslag för fiskevård, turism, friluftsliv och tillgänglighet vid Torne älv, Kalix älv, Råneälven, Pite älv och Vindelälven snarast utarbetas och föreläggs riksdagen,

2. att riksdagen hos regeringen begär ett marknadsföringsförslag för de oreglerade älvarna.

I motion 1986/87:Kr407 av Nils-Olof Gustafsson (s) och Margareta Winberg (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande längd- och turåkningsprojektet Nordic Ski Center i västra Härjedalen.

I motion 1986/87:Kr408 av Margareta Winberg (s) och Nils-Olof Gustafsson (s) yrkas att riksdagen begär att regeringen på lämpligt sätt medverkar till att också Sveriges turistråd i sin verksamhet bättre beaktar de övergripande regionalpolitiska målen.

I motion 1986/87:Kr418 av Ingrid Andersson m. fl. (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en tydligare markering av de sociala målen för fritids- och rekreationspolitiken.

I motion 1986/87:Kr419 av Kenth Skårvik (fp) och Leif Olsson (fp) yrkas — med hänvisning till vad som anförts i motion 1986/87:T212 — att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts rörande ett havsakvarium inom Lysekilsområdet.

I motion 1986/87:Kr420 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att någon annan instans än Sveriges turistråd bör få i uppdrag att ta ansvar för det av riksdagen beslutade rekreationsmålet,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att en huvuduppgift för svensk turism är att utveckla och marknadsföra Sveriges särart — vår natur, miljö, historia och kultur.

I motion 1986/87:Kr427 av Leo Persson m. fl. (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förslag till försöksverksamhet i vad gäller gränskommunalt samarbete Sverige—Norge.

I motion 1986/87:Kr429 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) yrkas — med hänvisning till vad som anförts i motion 1986/87:Jo803 — att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om främjande av fjällturismen och Svenska turistföreningens verksamhet.

I motion 1986/87:Kr430 av Karl Boo m. fl. (c) yrkas

1. att riksdagen beslutar begära att regeringen utarbetar en plan med en riksmålsättning för turismens utveckling,

2. att riksdagen beslutar att till Sveriges turistråd anvisa 50 000 000 kr. för extra marknadsföringsinsatser enligt de riktlinjer som anges i motionen,

3. att riksdagen beslutar begära att regeringen i kontakt med näringslivet verkar för att näringslivet satsar ett belopp av samma storlek som anvisas till Sveriges turistråd för utökad marknadsföring av Sverige som turistland,

4. att riksdagen beslutar avskaffa begreppet primära rekreationsområden,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Sveriges turistråds ekonomiska ansvar för utvecklandet av ett nytt rikstäckande bokningssystem som skall ersätta BOKSER,

6. att riksdagen beslutar begära att regeringen ser över sammansättningen av Sveriges turistråds styrelse i enlighet med vad som anförs i motionen,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att främja turismens utveckling.

I motion 1986/87:Kr434 av Magnus Persson m. fl. (s) yrkas, såvitt nu är i fråga, — med hänvisning till vad som anförts i motion 1986/87:A493 —

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av det statliga stödet till turismen och behovet av statens engagemang i utbildning, marknadsföring och utveckling av turismen.

I motion 1985/86:K615 av Per Richard Molén (m) och Ingrid Hemmingsson (m) yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till åtgärder för att komma till rätta med gränsdragningsproblemen mellan turistföretag och stat/kommun.

Motionen har överflyttats till kulturutskottet från konstitutionsutskottet.

Utskottet

I propositionen föreslås att anslaget till turism och rekreation höjs med 2 342 000 kr. till 80 392 000 kr. Från anslaget utgår medel till Sveriges turistråds verksamhet samt till marknadsföring. Vidare lämnas bidrag till utvecklings- och försöksverksamhet inom turist- och rekreationssektorn efter prövning av en delegation som lyder under Turistrådet. Från anslaget lämnas i mån av resurser också bidrag till uppförande av turist- och rekreationsanläggningar av riksintresse samt till vissa ideella organisationer.

Turistrådet har till uppgift att utveckla svensk turism och genom marknadsföringsåtgärder förbättra svensk bytesbalans och sysselsättning samt stödja regional utveckling. Turistrådet skall även medverka till att förbättra möjligheterna för breda folkgrupper till turism och rekreation.

I propositionen framhålls att turismområdet har fått en ökad betydelse i vårt samhälle. I Sverige finns goda naturliga förutsättningar för att vidareutveckla turismen. Föredraganden anser att turistnäringens marknadsföring kan förbättras. De statliga insatserna bör inriktas mot att stödja ansträngningarna att öka svenskars och utlänningars efterfrågan på turism och rekreation i Sverige. Det redovisas att Turistrådet koncentrerar sin verksamhet till två områden — utveckling av nya möjligheter resp. service till reseindustri och samhälle.

Frågor som rör inriktningen av Turistrådets verksamhet förs fram i fyra motioner. Enligt motion Kr418 (s) måste *de sociala målen för fritids- och rekreationspolitiken* tydligare markeras än vad som nu är fallet. Motionärerna,

som åberopar de av riksdagen angivna målen för rekreationspolitiken, anser att marknadsföringen måste inriktas på eftersatta grupper och att befintliga hinder för utnyttjande av fritidsutbudet måste undanröjas.

Vid behandlingen år 1984 av regeringsförslag om turist- och rekreationspolitiken uttalade utskottet (KrU 1983/84:22) bl. a. att det är viktigt att i princip alla medborgare bereds möjlighet att ta del av de värden som turismen i Sverige kan erbjuda och att de kan utnyttja sin fritid i sådana former som var och en önskar. Det är särskilt angeläget, framhöll utskottet, att samhället på olika sätt gör de svagast ställda grupperna och individerna delaktiga i de rekreationsmöjligheter som turismen inom Sverige ger. Denna målsättning gäller fortfarande. Turistrådet har en viktig funktion när det gäller att se till att samhällets insatser utformas så att de kan komma alla till godo och bidra till att minska existerande sociala och ekonomiska hinder för att utnyttja de resurser för turism och rekreation som finns i Sverige.

Av Turistrådets verksamhetsberättelse för 1985/86 framgår bl. a. att marknadsföringen har inriktats på att lyfta fram och propagera för Sverigesemester genom olika projekt, t. ex. broschyren Sverige är fantastiskt. I denna broschyr, som producerades i 2,5 miljoner exemplar, presenterades även prisbilliga semestermöjligheter. I ett annat projekt — Allas rätt till rekreation — har Turistrådet låtit ta fram faktasammanställningar om fritid och hemmasemester samt ett handlingsprogram för rekreation och turism för alla.

Utskottet anser med hänvisning till det anförda att motion Kr418 inte påkallar någon riksdagens åtgärd. Utskottet förutsätter härvidlag att Turistrådet även i fortsättningen uppmärksammar behovet av insatser i enlighet med vad utskottet anförde vid behandlingen av turist- och rekreationspolitiken.

I motion Kr430 (c) begärs att regeringen skall låta utarbeta en *plan för turismens utveckling i Sverige*. Motionärerna anför att en sådan plan bör ange en målsättning på minst en femprocentig årlig ökning av turismen. De anser att en plan med målsättning för hela landet skulle underlätta planeringen på regional och lokal nivå.

Turistrådet har i uppdrag att utarbeta en strukturplan för turism och rekreation i Sverige. Syftet med strukturplanen är bl. a. att underlätta en samordning av närings- och regionalpolitiska åtgärder med åtgärder inom turist- och rekreationspolitiken. Även förutsättningar för olika resmål, tillgången till anläggningar, kommunikationer, natur- och miljöförutsättningar och utflyktsmål kommer att ingå i strukturplanen. Enligt vad utskottet erfarit kommer strukturplanen att kunna läggas fram under sommaren 1987.

I detta sammanhang är det enligt utskottets mening viktigt att hålla i minnet att Turistrådet representerar en liten del i de totala resurser som satsas på att utveckla och driva svensk turism och reseindustri och att det på regional och lokal nivå görs stora insatser för att utveckla turismen. Kommunerna är själva engagerade i anläggningar och drift av dessa. Företagen inom turistnäringen gör mycket betydande ekonomiska satsningar. Turistrådets uppgift är bl. a. att på olika sätt stödja de insatser som görs och utveckla marknadsföring såväl inom som utom landet. Det kan enligt utskottets mening knappast vara möjligt eller ens önskvärt att staten genom

Turistrådet skulle lägga fast en för hela landet gällande plan med riktlinjer för turismens utveckling. Utskottet avstyrker alltså motion Kr430 yrkande 1.

I samma motion yrkas att ett anslag om 50 milj. kr. skall anvisas till Turistrådet utöver vad som har föreslagits i budgetpropositionen — avsett för *utökade marknadsföringsinsatser.* Motionärerna erinrar om att Turistrådet i sin anslagsframställning har lagt fram förslag om ett nytt anslag för en treårig investering i svensk turism på sammanlagt 250 milj. kr. varav 60 milj. kr. skulle anvisas för budgetåret 1987/88. Huvuddelen av detta anslag skulle enligt Turistrådets förslag användas för att initiera, underlätta och medverka i utveckling av utbud, försäljning och marknadsbearbetning. Motionärerna anser att rådets framställan i huvudsak bör bifallas. Vidare föreslår de att regeringen skall verka för att näringslivet skall satsa ett lika stort belopp avsett för marknadsföringsinsatser.

I propositionen avvisas Turistrådets förslag till en flerårig investering i svensk turism. Föredraganden säger sig vilja avvakta att turismens samhällsekonomiska effekter belyses i anslutning till att den ovan nämnda strukturplanen redovisas. Med hänvisning härtill samt till det rådande budgetläget avstyrker utskottet motion Kr430 i här aktuella delar (yrkandena 2 och 3). Utskottet tillstyrker sålunda regeringens förslag till medelsanvisning.

I motion Kr420 (vpk) föreslås att Turistrådet skall få i uppdrag att i sin *marknadsföring av Sverige som turistland* betona bilden av Sverige som ett land med natur, friluftsliv, allemansrätt och lokala särdrag. Motionärerna anser att Turistrådet i sin presentation av Sverige bör lägga tyngdpunkten på tillgång till natur och friluftsliv och inte satsa på affärsturismen och artificiella nöjes- och lekplatser som huvudsakliga semestermål.

Vid behandlingen våren 1986 av ett i huvudsak identiskt motionsyrkande redovisade utskottet (KrU 1985/86:19) att det av Turistrådets verksamhetsberättelse framgick att rådet engagerar sig i vissa större projekt inom kultur, fiske och teknik. Detta arbete har fullföljts under det gångna verksamhetsåret och byggts ut. Marknadsföringen i de europeiska länderna inriktas allmänt på att presentera Sverige som ett föregångsland för aktiv semester och för sunda fritidssporter.

Utskottet anser att den lämnade redogörelsen visar att motionens syfte är tillgodosett. Enligt utskottets mening påkallar motion Kr420 i här aktuell del (yrkande 2) därför inte någon riksdagens åtgärd.

Samma motionärer förordar att någon annan instans än Sveriges turistråd bör få i uppdrag att ta ansvar för det av riksdagen beslutade rekreationsmålet. De hävdar att Turistrådet håller på att bli en branschorganisation för producentintressena. Motionärerna ställer frågan vem som skall bevaka turismen ur ett socialt och regionalpolitiskt perspektiv.

Utskottet har i det föregående redovisat de uppgifter som statsmakterna har lagt på Turistrådet. Utskottet har därvid särskilt framhållit att det i Turistrådets ansvar för utformningen av turistpolitiken även ingår att bevaka att samhällets insatser på detta område får en sådan inriktning att de bidrar till att minska existerande sociala och ekonomiska hinder för att utnyttja de resurser för turism och rekreation som finns i Sverige. Med

hänsyn härtill anser utskottet att riksdagen inte har anledning att göra ett uttalande om inrättande av ett nytt organ på turismområdet med ansvar för rekreationsmålet. Utskottet avstyrker alltså yrkande 1 i motion Kr420.

Enligt hemställan i motion Kr408 (s) bör riksdagen begära att regeringen på lämpligt sätt medverkar till att Turistrådet i sin verksamhet bättre beaktar de övergripande regionalpolitiska målen. Turistrådet bör ta *ansvar för turismens regionala utveckling*. Motionärerna hävdar att Turistrådet inriktar sin verksamhet på områdena i södra och västra Sverige.

Vid behandlingen våren 1986 av förslag med samma syfte som det nu föreliggande erinrade utskottet (KrU 1985/86:19 s. 8) bl. a. om sitt uttalande vid behandlingen av 1984 års proposition om turist- och rekreationspolitiken (prop. 1983/84:145 bil. 1), nämligen att det statliga stöd som lämnas bör prövas utifrån en helhetssyn så att såväl arbetsmarknads- och rekreations- som turismsynpunkter beaktas och att dessa investeringar leder till stadigvarande sysselsättning. Den strukturplan som Turistrådet utarbetar kommer att underlätta den nödvändiga prioriteringen av de statliga insatserna på turismområdet. Föredraganden understryker vikten av att sådana prioriteringar verkligen görs. Turistnäringen är, säger han, inte betjänt av satsningar som inte kan bedömas bli bestående.

Med anledning av motionärernas synpunkter på Turistrådets engagemang i olika delar av Sverige vill utskottet påpeka att en rad av rådets projekt tar sikte på att främja turismen i norra delarna av Sverige. Som exempel kan nämnas projektet "Gateway—Nordkalotten", en kampanj på temat — Norrland så mycket mer — samt marknadsföring av Norrland utanför Norden. Med hänvisning till vad som anförts anser utskottet att motion Kr408 inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Frågan om *sammansättningen av Turistrådets styrelse* tas upp i motion Kr430 (c). För att öka styrelsens kompetens och för att stimulera turistnäringens intresse för Turistrådets verksamhet bör turistnäringens inflytande i styrelsen stärkas, anser motionärerna.

Turistrådet fick genom riksdagens beslut våren 1984 en delvis ny organisation. Vid sidan av styrelsen, som består av högst nio ledamöter, finns två andra organ — en delegation och en referensgrupp. Den senare, som består av 18 ledamöter, fungerar som rådgivande organ för näringslivsanknutna frågor. I den nuvarande styrelsen finns ingen företrädare för turistnäringen. Däremot har flera ledamöter anknytning till näringslivet. I referensgruppen ingår en rad företrädare för olika branschorganisationer på turismområdet. Delegationen, som består av högst nio ledamöter, är underställd styrelsen. Den handlägger bl. a. frågor om bidrag till försöksverksamhet och yttranden över stödärenden. Enligt vad utskottet inhämtat övervägs inom Turistrådet eventuella förslag om en förändring av formerna för turistnäringens representation i rådets ledningsorgan.

Med hänvisning till det anförda påkallar enligt utskottets mening motion Kr430 i här aktuell del (yrkande 6) inte någon riksdagens åtgärd.

Turistrådets planering av ett *rikstäckande bokningssystem — BOKSER —* aktualiseras i den ovan nämnda motionen. BOKSER är ett rikstäckande datasystem för bokning och information på turismområdet. Syftet med

BOKSER angavs i 1984 års turist- och rekreationpolitiska proposition (prop. 1983/84:145 s. 15) vara att vidareutveckla och ansvara för ett bokningssystem för turistservice och därmed göra det lättare för människor att dels få en överblick över utbudet av rekreationsmöjligheter, dels boka ett helt resepaket där såväl resa och uppehälle som olika aktiviteter ingår. I Turistrådets verksamhetsberättelse för 1985/86 anförs följande om verksamheten:

Under verksamhetsåret har bokningssystemet BOKSER blivit sammankopplat med distributionssystemet SMART (SMART är det gemensamma kommunikationssystem som SJ, SAS och Braathens utvecklat för resebyråer). Det innebär att cirka 250 resebyråer via 1 500 terminaler i Sverige och cirka 260 resebyråer via 2 000 terminaler i Norge har möjlighet att boka BOKSERs semesterutbud direkt, utan mellanhänder. Därmed inleds en ny fas i BOKSER-projektet, nämligen integration av databokningssystemet i Turistrådets övriga marknadsåtgärder.

Systemet modifieras och underhålls i takt med nya krav och behov från marknaderna. På grund av ökad belastning i systemet samt utveckling av nya tekniska landvinningar inom dataområdet genomförs en systemrevision som ska framlägga förslag till ett modernare koncept byggt på dagens teknik.

Då BOKSERs inträde på turismmarknaden bl. a. har betytt ökad datamedvetenhet samt större kännedom om teknikens möjligheter och begränsningar är det nu lättare att höja ambitionsnivån vid handhavandet och utnyttjandet av systemet.

Samarbete med utlandsplacerade terminaler har inletts och planeras öka under nästkommande verksamhetsår.

Motionärerna anser att Turistrådet måste svara för större delen av utvecklingskostnaderna för det nya system som skall ersätta BOKSER. De föreslår att riksdagen skall göra en framställning till regeringen av denna innebörd.

Enligt vad utskottet inhämtat håller Turistrådet på att omorganisera bokningsverksamheten. Avsikten är att ett särskilt utvecklingsbolag i vilket bl. a. Turistrådet skall ingå som delägare skall överta viss administration av datakommunikation mellan producenter och marknaden och utveckling av lokala system. I detta läge anser utskottet inte att riksdagen bör göra ett uttalande i enlighet med vad som föreslås i motion Kr430. Motionen i här aktuell del (yrkande 5) avstyrks alltså.

I samma motion, Kr430, för motionärerna fram förslag till olika *turismfrämjande åtgärder*. De påpekar vikten av goda, allmänna kommunikationer. Vidare anför de att spridning av semester kan göra det lättare för turisten att få god service och få tillgång till attraktiva områden som i dag är överbefolkade under en kort tid. Motionärerna önskar att riksdagen i en framställning till regeringen skall ställa sig bakom dessa synpunkter. Förslag med samma syfte som de nämnda förs fram i motion Kr434 (s), där motionärerna även pekar på möjligheterna att sprida sportloven.

I samband med behandlingen våren 1984 av riktlinjerna för turist- och rekreationspolitiken behandlade utskottet (KrU 1983/84:22 s. 38) förslag med samma syfte som de nu föreliggande. Utskottet anförde därvid bl. a. följande:

När det gäller förläggningen av sportloven vill utskottet erinra om att varje kommun självständigt bestämmer om förläggning av skolornas vintersportlov liksom om andra lov. Efter överläggningar med kommunerna, länsskolnämnderna, Kommunförbundets länsavdelningar och Turistrådet utfärdade Kommunförbundet år 1979 rekommendationer om förläggning av sportlovet över en period om fyra veckor. Vid förläggning av sportlovet måste skolpedagogiska synpunkter beaktas. Kommunförbundet gör varje år en enkät om när påföljande års vintersportlov kommer att infalla. Kommunerna beslutar om tidpunkten för detta lov ca. ett och ett halvt år i förväg. Kommunförbundet svarar för information om vintersportlovets förläggning.

Beträffande semesterspridning framhåller jordbruksministern att han ser denna som en mycket viktig rekreationspolitisk fråga som inte minst skulle kunna förbättra förutsättningarna för ekonomiskt svaga grupper att ta del av rekreationsutbudet. Han hänvisar dock till att semesterspridningen i första hand är en fråga som rör arbetsmarknadens parter.

Utskottet avstyrkte de då föreliggande motionsförslagen som avslogs av riksdagen. Utskottet finner inte anledning att ändra uppfattning i frågan och avstyrker alltså motionerna Kr430 yrkande 7 och Kr434 i här aktuell del.

Regionala frågor och förslag om *statliga insatser i vissa områden* tas upp i fyra motioner.

I motion Kr316 (fp) yrkas att riksdagen som sin mening skall ge regeringen till känna vad som i motionen anförs om möjligheten att ge projektstöd till samordning i turistfrågor. I den motivering till förslaget som lämnas i motion A490 anför motionärerna att få landskap har så mycket att erbjuda turister som Skåne. De pekar på möjligheterna att utöva olika fritidsaktiviteter och på förekomsten av många kulturminnen av olika slag. Skåne har goda möjligheter att utvecklas till en stark turistregion, men härför krävs en samordning av olika projekt inom regionen. Motionärerna anser att marknadsföringen av Skåne måste förstärkas. Vidare bör länsstyrelserna få möjlighet att ge ökat stöd till projekt som syftar till bättre samordning inom regionen av turistfrågor.

Turistrådet stöder på olika sätt lokala och regionala initiativ på turismområdet, bl. a. genom att verka för samordning av olika initiativ samt genom marknadsföring såväl inom landet som utomlands. Ansvaret för att genomföra olika turistprojekt ligger i första hand på lokala och regionala instanser. Försöks- och utvecklingsarbeten inom näringen stöds genom särskilda medel som fördelas av Turistrådet.

Utskottet vill även påpeka att länsstyrelsen, om de så finner det lämpligt, kan ge sådant stöd som motionärerna efterlyser. Med hänvisning till vad som anförts avstyrker utskottet motion Kr316 yrkande 4.

I motion Kr434 (s) föreslås att riksdagen skall göra ett uttalande om behovet av det statliga stödet till turismen och av statens engagemang i utbildning, marknadsföring och utveckling av turismen. I den motivering till förslaget som lämnas i motion A493 poängteras att Värmland har goda förutsättningar på turismområdet. Motionärerna menar att turistnäringens marknadsföring kan förbättras. Marknadsföring och utredning av turistföretag begränsas ofta av att de flesta företag är små och att samordning saknas. För att turistnäringen skall kunna utvecklas måste enligt motionen

samhället ta ett ökat ansvar för uppbyggnad av infrastruktur och marknadsföring.

Utskottet har i det föregående redovisat Turistrådets insatser på olika områden. När det gäller önskemålen om en effektivare samordning av olika insatser vill utskottet erinra om att den strukturplan som Turistrådet utarbetar syftar till att ge underlag för en samordning av såväl samhällets insatser för turismen som turistnäringens egna insatser. Utskottet anser mot bakgrund av det anförda att motion Kr434 (yrkande 1) inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

I motion Kr427 (s) redovisas ett projekt om gränskommunalt samarbete i Värmland, Dalarna och Hedmarks Fylke i Norge för gemensam service och utveckling — Projektet Norden. Detta samarbetsprojekt har initierats av arbetarrörelsen och fackliga organisationer i regionen från båda sidor om gränsen.

Motionärerna föreslår att svenska staten skall inleda en försöksverksamhet tillsammans med intressenterna i projektet för att i första hand utveckla turismen i området samt en gemensam marknadsföring av detta område på den europeiska marknaden.

I detta sammanhang vill utskottet peka på att inom Nordiska Ministerrådet finns ett s. k. turistutskott som lyder under samarbetsministrarnas ställföreträdarekommitté och som arbetar med frågor som syftar till att främja internordiskt resande och gemensamt utrednings- och utvecklingsarbete inom turismen. Inom Nordiskt Turistråd, som är ett samarbetsorgan för de officiella nordiska turistorganisationerna, behandlas bl. a. frågor rörande den gemensamma nordiska kampanjen i Västtyskland samt övrigt marknadsförings-, forsknings- och utredningsarbete. Vidare har Nordiska rådet år 1985 initierat en gemensam nordisk treårssatsning på marknadsföring av Norden som turistområde på den västtyska marknaden inom en ram av 30 milj. kr. Med hänsyn härtill avstyrker utskottet motion Kr427.

Förslaget i motion Kr407 (s) syftar till ett statligt stöd för ett projekt som planeras i Härjedalens kommun, Nordic Ski Center. Investeringarna för detta projekt — ett längd- och turåkningsprojekt — uppgår enligt motionärerna till ca 60 milj. kr., varav 20 milj. kr. erfordras för infrastrukturer. Motionärerna anför att ett förverkligande av projektet som har stor regionalpolitisk betydelse kräver betydande statliga insatser av olika slag.

Enligt vad utskottet inhämtat har en ansökan om medel för projektet inlämnats till regeringen. Ärendet bereds för närvarande inom regeringskansliet. Utskottet anser att detta arbete inte bör föregripas och avstyrker därför motionen.

I motion Kr401 (vpk) begärs att en plan skall utarbetas för fiskevård, turism och friluftsliv vid Torne älv, Kalix älv, Råneälven, Pite älv och Vindelälven och att denna plan skall föreläggas riksdagen. Vidare önskar motionärerna att riksdagen skall begära att ett förslag till marknadsföring av de oreglerade älvarna snarast utarbetas.

Vid behandlingen våren 1986 av förslag om att en plan där fiskevård och turism vid vissa Norrlandsälvar — med ett undantag samma som de ovan nämnda — redovisade utskottet (KrU 1985/86:19) att en sådan plan utarbetats för Vindelälvsområdet. Vidare påpekade utskottet att i länsprogrammet för Norrbottens län har planering för turismen en framträdande plats och

att en särskild plan för turistfiske höll på att utarbetas för Pajala kommun. Utskottet som avstyrkte motionen anförde att utarbetandet av en plan av det slag som åsyftats i den då aktuella motionen i första hand är en angelägenhet för berörda kommunala och regionala organ. Turistrådet kan, anfördes det, gå in och stödja vissa pilotprojekt.

I likhet med utskottets ställningstagande förra året anser utskottet att riksdagen inte bör göra den i motionen föreslagna framställningen till regeringen. Motion Kr401 avstyrks alltså.

Förslaget i motion Kr429 (fp) syftar till ett ökat stöd till *fjällturismen.* I den motivering som lämnas i motion Jo803 framhålls att en viss utbyggnad av vandringsleder och övernattningsstugor behövs. Flera av de större fjällanläggningarna behöver renoveras och byggas ut. Motionärerna erinrar vidare om att Svenska turistföreningen (STF) driver sina fjällanläggningar på ideell grund. Det är, säger de, nödvändigt att det anvisas allmänna medel för att utbyggnaden skall komma till stånd och för att verksamheten skall kunna drivas enligt hittills gällande riktlinjer, något som innebär bl. a. låga priser. Motionärerna anser att fjällturism i enkla former måste ses som en del i en social rekreations- och turistpolitik och bör därför stödjas.

Vid flera tillfällen tidigare (se senast KrU 1985/86:19) har utskottet behandlat förslag med i huvudsak samma syfte som det nu föreliggande. Vid behandlingen våren 1986 av ett sådant förslag erinrade utskottet bl. a. om att regeringen år 1981 beslutade att under en treårsperiod lämna 20 milj. kr. i statsbidrag för de mest prioriterade investeringarna. Statsbidragen utgick i form av bidrag till beredskapsarbeten, lokaliseringsstöd och anläggningsstöd från naturvårdsverkets dåvarande anslag.

För stöd till driften av STF:s fjällverksamhet utgår under innevarande budgetår 725 000 kr. STF har för kommande budgetår ansökt om ett årligt driftbidrag om 3 milj. kr. Enligt vad utskottet inhämtat kan man utgå från att bidraget för nästa år kommer att räknas upp med ca 3 %, vilket är en uppräkning av samma storlek som sker i fråga om andra liknande bidrag. Utskottet anser med hänvisning till det anförda att motion Kr429 inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Enligt motion Kr419 (fp) bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna vad som anförts i motionen om ett *havsakvarium i Lysekilsområdet.* Motionärerna redovisar i motion T212 planerna på att bygga ut havsfiskelaboratoriet i Lysekil och att göra Lysekilsområdet till ett marint utvecklingscentrum. De anför i detta sammanhang att ett havsakvarium i Lysekil skulle vara av värde i både pedagogiskt och turistiskt hänseende.

Utskottet har inhämtat att Lysekils kommun i mars 1987 har tagit ett principbeslut om inrättande av ett havsakvarium. Detta akvarium, som skall visa havsfauna från Västerhavet, skall vara färdigställt under år 1989. Lysekils kommun och Bohusläns landsting skall tillskjuta medel till akvariet.

Mot denna bakgrund finner utskottet att motionen inte behöver föranleda någon riksdagens åtgärd.

I motion 1985/86:K615 (m) behandlas *gränsdragningsproblemen mellan turismföretagen och stat/kommun.* Motionärerna menar att ansvarsfördel-

ningen mellan samhället — stat, landsting och kommun — och turistnäringen är oklar. Kommunerna tar alltför ofta på sig uppgifter som egentligen skulle hanteras av företag och vice versa. Motionärerna framhåller att turismföretagen gör stora investeringar i infrastruktur, dvs. vatten och avlopp, vägar, parkeringsplatser, spår och leder m. m. Motionärerna menar att kommunerna står för den typen av investeringar i infrastruktur då det gäller exempelvis industriområden. I motionen föreslås en rad åtgärder för att komma till rätta med gränsdragningsproblemen mellan turismföretag och stat/kommun.

De problem som motionärerna påtalar har behandlats av statkommunberedningen i delbetänkandet (Ds C 1986:16) Kommunal näringslivspolitik — samverkan mellan staten och näringslivet. Vidare har statens industriverk i rapporten Turistnäringen (SIND PM 1986:5) föreslagit vissa åtgärder för att utveckla turistnäringen. Utredningsförslagen bereds för närvarande inom regeringskansliet. Utskottet anser att detta arbete inte bör föregripas och avstyrker därför motionen.

Synpunkter och förslag som rör begreppet *primära rekreationsområden* läggs fram i motion Kr430 (c).

År 1975 föreslog regeringen i proposition 1975:46 om planering och samordning av samhällets insatser för rekreation och turism att 25 områden skulle utväljas som primära rekreationsområden. Vid behandlingen av regeringsförslaget gjorde civilutskottet (CU 1975/76:2) följande uttalande:

Utskottet vill i denna fråga betona de markhushållningsaspekter som leder den fysiska riksplaneringen och därmed behovet av att i första hand för dessa planeringssyften ange vissa för turism och rekreation särskilt lämpade större och sammanhängande områden. Innebörden därav blir då närmast att för dessa områden gäller som särskild riktlinje i den fysiska riksplaneringen att planeringen skall utgå även från syftet att områdena skall kunna på ett ändamålsenligt sätt användas för rekreation och turism. Markanvändningsplaneringen inom området skall sålunda utgå från detta och innebära en vägning därav mot riksplaneringens övriga riktlinjer. Rekreationssyftet innebär bl. a. att betydande områden kan behöva avsättas för det rörliga friluftslivet men även för vetenskaplig naturvård och kulturminnesvård.

I naturresurslagen (1987:12) lämnas i 3 kap. 2 § särskilda hushållningsbestämmelser för vissa områden av riksintresse. Samtliga områden har stora värden när det gäller naturvård, kulturminnesvård, turism och friluftsliv. I stor utsträckning sammanfaller områdena med de 25 primära rekreationsområdena.

Vid behandlingen av regeringens förslag om lag om hushållning med naturresurser m. m. (prop. 1985/86:3), uttalade utskottet (KrU 1985/86:2 y), med anledning av motion om avslag på propositionens förslag beträffande områden av riksintresse bl. a. följande:

Utskottet vill erinra om att syftet med beslutet om primära rekreationsområden har varit bl. a. att få till stånd erforderlig planeringssamverkan inom områdena samt att ange hur staten avser att prioritera stöd till utbyggnad av anläggningar för turism och friluftsliv. Enligt riktlinjerna för de primära rekreationsområdena skall planeringen av områdena utgå från syftet att de

på ett ändamålsenligt sätt skall kunna användas för friluftsliv och turism. Det innebär bl. a. att särskilda hänsyn kan behöva tas till friluftslivet men även till naturvården och kulturminnesvården. Fritidsbebyggelse bör medges bara om naturvårdens, kulturminnesvårdens och friluftslivets intressen samtidigt kan tillgodoses och om bebyggelsen möjliggör ett allsidigt utnyttjande av områdena för rekreation.

Syftet med de här aktuella bestämmelserna i NRL är att skydda de områden som bedöms vara av riksintresse mot exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön som påtagligt kan skada områdenas bevarandevärden. Detta ligger i linje med den allmänna utgångspunkten för lagstiftningen som anges i 2 kap. 6 §, nämligen att mark- och vattenområden som har betydelse från allmän synpunkt på grund av områdenas naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet så långt möjligt skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön.

Utskottet vill här påpeka att i förordningen om regionalpolitiskt stöd anges som allmänvillkor för att regionalpolitiskt stöd skall kunna lämnas till turistverksamhet att denna bedrivs inom stödområdena A och B eller om särskilda skäl föreligger även inom primära rekreationsområden inom stödområde C. Utskottet förutsätter med hänsyn härtill att man inom regeringskansliet närmare överväger behovet av att bibehålla begreppet primära rekreationsområden. Utskottet avstyrker motion Kr430 yrkande 4.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *Sveriges turistråds ansvar för de sociala målen för fritids- och rekreationspolitiken*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr418,

2. beträffande *plan för turismens utveckling*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr430 yrkande 1,

3. beträffande *utökade marknadsföringsinsatser*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr430 yrkande 2 i motsvarande del och yrkande 3,

4. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr430 yrkande 2 i motsvarande del till *Stöd till turism och rekreation* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 80 392 000 kr.,

5. beträffande *marknadsföring av Sverige som turistland m. m.*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr420,

6. beträffande *Sveriges turistråds ansvar för turismens regionala utveckling*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr408,

7. beträffande *sammansättningen av Sveriges turistråds styrelse*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr430 yrkande 6,

8. beträffande *planering av ett rikstäckande bokningssystem — BOKSER*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr430 yrkande 5,

9. beträffande *vissa turismfrämjande åtgärder*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr430 yrkande 7 och motion 1986/87:Kr434 yrkande 1 i motsvarande del,

10. beträffande *statliga insatser i vissa områden* att riksdagen avslår motionerna

a) 1986/87:Kr316 yrkande 4 (turism i Skåne),

b) 1986/87:Kr434 yrkande 1 i motsvarande del (turism i Värmland),

c) 1986/87:Kr427 (gränsturism mellan Värmland/Dalarna och Norge),

d) 1986/87:Kr407 (Nordic Ski Center),

e) 1986/87:Kr401 (turism vid vissa Norrlandsälvar),

11. beträffande *fjällturismen*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr429,

12. beträffande *havsakvarium inom Lysekilsområdet*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr419,

13. beträffande *gränsdragningsproblemen mellan turismföretag och stat/kommun*

att riksdagen avslår motion 1985/86:K615

14. beträffande *begreppet primära rekreationsområden*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr430 yrkande 4.

Stockholm den 14 maj 1987

På kulturutskottets vägnar

Ingrid Sundberg

Närvarande: Ingrid Sundberg (m), Ing-Marie Hansson (s), Catarina Rönnung (s), Maja Bäckström (s), Jan-Erik Wikström (fp), Karl Boo (c), Berit Oscarsson (s), Lars Ahlmark (m), Anders Nilsson (s), Sylvia Pettersson (s), Margareta Mörck (fp), Alexander Chrisopoulos (vpk), Mats O Karlsson (s), Lars Ahlström (m) och Jan Hyttring (c).

Reservationer

1. Inriktningen av samhällets stöd till idrottsrörelsen (punkt 1, mom. 1)

Karl Boo och Jan Hyttring (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar med "Motionärernas synpunkter" och slutar med "är påkallad" bort ha följande lydelse:

De synpunkter och förslag som läggs fram i motionerna ligger väl i linje med vad som föreslås i propositionen. Det betonas där att insatserna för barn och ungdomar är en viktig del av idrottsrörelsens verksamhet. Vad avser insatser inom barn- och ungdomsidrotten understryker föredraganden det särskilda ansvar som RF har för att åstadkomma bästa möjliga verksamhetsformer för barns och ungdomars idrottsutövning och att det är

nödvändigt med särskilda insatser härför. Det är därför viktigt att RF får reella möjligheter att genomföra de två programmen — Ungdom och Motion.

Programmet Ungdom syftar till en allsidig utveckling av barnet i idrottsverksamheten och åtgärder för att behålla ungdomarna i föreningslivet. Specialförbundens strävan att bredda föreningsverksamhetens innehåll utöver de rent idrottsliga inslagen, samt att vidga och anpassa idrottsaktiviteterna efter ungdomars ålder, mognad, behov och förutsättningar bör på allt sätt stödjas.

Utskottet ansluter sig till förslaget i motion Kr412 att det är angeläget att programmet Motion kan genomföras. Detta program omfattar idrottslig verksamhet som i första hand syftar till att stimulera människor till fysisk aktivitet och rekreation där tävlingsmomentet är av underordnad betydelse. Utskottet vill särskilt framhålla att den del av programmet som avser motion i närmiljön och som syftar till att få fler fysiskt inaktiva att tillgodogöra sig idrottens utbud av motionsaktiviteter bör prioriteras. Vidare bör ett särskilt stöd lämnas till de specialförbund som gör breddsatsningar bl. a. genom enklare regler och i övrigt anpassad verksamhet med blandade lag med unga och gamla, flickor och pojkar, kvinnor och män. Speciella målgrupper såsom kvinnor, invandrare och handikappade bör komma i åtnjutande av idrottsrörelsens aktiviteter på lika villkor.

dels att moment 1 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

> 1. beträffande *inriktningen av samhällets stöd till idrottsrörelsen*
> att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Kr412 yrkande 2 och med anledning av motionerna 1986/87:Kr414 och 1986/87:Kr431 yrkandena 1, 2, 3 och 4 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

2. Kommersialiseringen inom idrotten (punkt 1, mom. 2)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar med "Frågan om" och slutar med "(yrkande 1)" bort ha följande lydelse:

Idrottsrörelsen är en folkrörelse med bred anslutning och har som sådan en viktig social funktion. Idrott som utförs på ett riktigt sätt kan befordra folkhälsan och därigenom motverka klassamhällets utslagningsmekanismer. Motionärerna pekar med rätta på att idrottsföreningarnas verksamhet i hög grad är beroende av inkomster från reklamintäkter och sponsorer. Detta har fört med sig att främst elitidrotten får stöd. De idrottsverksamheter som aktiverar flest människor, som betyder mest för folkhälsan och som har en viktig social funktion får minst stöd. Exempel på sådana verksamheter är orienteringslöpning, motionsidrott, ungdomsverksamhet och kvinnoidrott. Handikappidrottens viktiga roll bör också framhållas i detta sammanhang.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är nödvändigt med kraftfulla insatser från samhällets sida för att motverka utvecklingen mot kommersialism inom idrotten.

dels att moment 2 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *kommersialiseringen inom idrotten*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Kr413 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. Medelsanvisningen till Stöd till idrotten samt fördelningen av medlen på olika idrottsområden (punkt 1, mom. 3 och 4)

Karl Boo och Jan Hyttring (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar med "En höjning" och på s. 5 slutar med "Förslaget avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående uttalat sig för att speciella satsningar på ungdoms- och motionsidrott samt jämställd idrott bör komma till stånd. Med hänsyn härtill föreslår utskottet att anslaget räknas upp med 5,65 milj. kr. till totalt 239,5 milj. kr.

RF har i sin anslagsframställning begärt ett bidrag om 3,5 milj. kr. för deltagande i olympiaden i Calgary m. m. Inom ramen för det av utskottet föreslagna anslaget bör 3,5 milj. kr. beräknas för nämnda ändamål.

dels att momenten 3 och 4 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och motion 1986/87:Kr413 yrkande 5 samt med bifall till motion 1986/87:Kr412 yrkande 1 till *Stöd till idrotten* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 239 500 000 kr.,

4. beträffande *fördelningen av medlen på olika idrottsområden*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Kr412 yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

4. Medelsanvisningen till Stöd till idrotten (punkt 1, mom. 3)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar med "En höjning" och på s. 5 slutar med "Förslaget avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående påtalat de negativa följder som kommersialiseringen inom idrottsrörelsen för med sig. Det är därför enligt utskottets mening nödvändigt att samhället ger ett kraftigt ekonomiskt stöd till idrottsrörelsen. Utskottet föreslår därför att anslaget till Sveriges riksidrottsförbund räknas upp till den nivå RF har föreslagit i sin anslagsframställan — 271,3 milj. kr. Enligt utskottets mening bör en del av dessa medel reserveras för satsningar på kvinno-, invandrar- och handikappidrotten. Vidare bör anslaget i huvudsak användas av RF för att stödja föreningar som drabbas särskilt hårt av de minskade intäkterna av bingo och lotterier.

dels att moment 3 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och motion 1986/87:Kr412 yrkande 1 samt med bifall till motion 1986/87:Kr413 yrkande 5 till *Stöd till idrotten* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 271 300 000 kr.,

5. Internationellt idrottsutbyte m. m. (punkt 1, mom. 5)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 5 börjar med "Utskottet (KrU 1985/86:23)" och slutar med "yrkandena 3 och 4" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att vid internationellt idrottsutbyte i Sverige bör i största möjliga utsträckning befintliga anläggningar användas. Några anläggningar för "engångsbruk" kan inte accepteras, ej heller anläggningar som är överdimensionerade för normalt bruk.

När det gäller de olympiska spelen vill utskottet understryka att det sätt på vilket dessa spel nu bedrivs inte är meningsfullt. Regeringen bör därför tillsammans med idrottsrörelsen arbeta för en sådan framtida inriktning av de olympiska spelen som motionärerna anger. Utskottet tillstyrker alltså motion Kr413 yrkandena 3 och 4.

dels att moment 5 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *internationellt idrottsutbyte m. m.*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Kr413 yrkandena 3 och 4 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

6. Det statliga stödet till främjandeorganisationerna (punkt 1, mom. 7)

Ingrid Sundberg (m), Jan-Erik Wikström (fp), Lars Ahlmark (m), Margareta Mörck (fp) och Lars Ahlström (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Utskottet har" och slutar med "motion Kr416" bort ha följande lydelse:

Förslag om en förändring av främjandeorganisationernas anknytning till RF har vid flera tillfällen tidigare behandlats av riksdagen (senast KrU 1985/86:19). Förslagen har därvid avvisats. Utskottet delar motionärernas uppfattning att den nuvarande organisationen inte är tillfredsställande. Främjandeorganisationerna har påtalat att det inte är lämpligt att RF skall ha möjligheter att påverka organisationernas bidrag. Det finns risk för att det kan uppstå viss konkurrens mellan idrott och andra former för friluftsliv och friskvård.

Utskottet finner därför att den organisation som förordas i motion Kr416 — och som innebär att främjandeorganisationernas anknytning till RF upphör — snarast bör genomföras. Som anförs i motionen har några av

organisationerna en nära anknytning till tävlingsverksamhet — bl. a. Pistolskytteförbundet och vissa hästsportorganisationer — och dessa bör därför, om de så önskar, få behålla anknytningen till RF.

En sådan omorganisation bör enligt utskottets mening underlättas genom att det nu finns ett särskilt samarbetsorgan — Friluftsorganisationernas samarbetsorgan.

dels att moment 7 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

7. beträffande *det statliga stödet till främjandeorganisationerna*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Kr416 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

7. Plan för turismens utveckling (punkt 2, mom. 2)

Karl Boo och Jan Hyttring (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar med "I detta" och på s. 10 slutar med "yrkande 1" bort ha följande lydelse:

Turismen är i dag en stor och viktig näringsgren. Samhällets insatser för turismen liksom för näringslivet i övrigt bör syfta till att stödja och underlätta företagens utveckling. Det är därför viktigt att en plan för turismens utveckling på sikt utarbetas. En sådan plan skulle underlätta den planering som sker på regional och lokal nivå. Utskottet delar motionärernas uppfattning att statsmakterna i en sådan plan även bör ange en målsättning för turismens utveckling som innebär att Sverigeturismen bör kunna öka med fem procent årligen.

dels att moment 2 i utskottets hemställan i punkt 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *plan för turismens utveckling*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Kr430 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

8. Utökade marknadsföringsinsatser (punkt 2, mom. 3)

Karl Boo och Jan Hyttring (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 10 börjar med "I propositionen" och slutar med "till medelsanvisning" bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående framhållit att turismen har fått ökad betydelse i det svenska samhället. Den är i dag en viktig del av vårt näringsliv. Mot denna bakgrund är det enligt utskottets mening angeläget med en större samverkan mellan näringsliv och samhälle. Ekonomiska satsningar på ökad marknadsföring bör därför ske från både näringsliv och samhälle.

Sveriges turistråd har i sin anslagsframställan begärt ett extra anslag på 250 milj. kr. Denna resursförstärkning varav 60 milj. kr. skulle anvisas för budgetåret 1987/88 avser Turistrådet att använda för offensiva satsningar på vissa prioriterade utlandsmarknader. Utskottet föreslår att 50 milj. kr. skall anvisas för budgetåret 1987/88 att disponeras på det sätt som Turistrå-

det har hemställt. Vidare bör regeringen i enlighet med förslaget i motion Kr430 i kontakter med näringslivet verka för att näringslivet satsar ett lika stort belopp för att utöka marknadsföringen av Sverige som turistland.

dels att moment 3 i utskottets hemställan i punkt 2 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *utökade marknadsföringsinsatser*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Kr430 yrkande 2 i motsvarande del och yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

9. Marknadsföring av Sverige som turistland m. m. (punkt 2, mom. 5)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 10 börjar med "Vid behandlingen" och på s. 11 slutar med "motion Kr420" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att avgörande för utvecklingen av turismen bör vara sådana aspekter som en god miljö, genuina natur- och kulturupplevelser, regionalpolitiska konsekvenser, sysselsättning samt tillgänglighet både rent fysiskt och ekonomiskt. Turistrådet bör därför i sin marknadsföring av Sverige som turistland lägga tyngdpunkten på tillgång till natur och friluftsliv.

Samma motionärer (= utskottet) regionalpolitiskt perspektiv.

När det gäller inriktningen av Turistrådets verksamhet är denna enligt utskottets mening alltför producentinriktad. Det är därför nödvändigt att uppgiften att svara för att de av statsmakterna uppställda rekreationspolitiska målen uppfylls lyfts bort från Turistrådet.

Med hänsyn till vad som anförts tillstyrker utskottet motion Kr420.

dels att moment 5 i utskottets hemställan i punkt 2 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *marknadsföring av Sverige som turistland m. m.*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Kr420 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

10. Sammansättningen av Sveriges turistråds styrelse (punkt 2, mom. 7)

Ingrid Sundberg (m), Karl Boo (c), Lars Ahlmark (m), Lars Ahlström (m) och Jan Hyttring (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 11 börjar med "Med hänvisning" och slutar med "riksdagens åtgärd" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att turistnäringen bör få ett ökat inflytande i Turistrådets styrelse. Det är viktigt att stärka styrelsens kompetens vilket kan ske genom att sakkunskap från området tillförs.

dels att moment 7 i utskottets hemställan i punkt 2 bort ha följande lydelse:

7. beträffande *Sveriges turistråds styrelse*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Kr430 yrkande 6 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

11. Planering av ett rikstäckande bokningssystem — BOKSER (punkt 2, mom. 8)

Karl Boo och Jan Hyttring (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 12 börjar med "Enligt vad" och slutar med "avstyrks alltså" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att Turistrådet bör svara för huvuddelen av kostnaderna för utvecklingen av det nya systemet. Användarna av BOKSER har genom anslutningsavgifter till systemet bidragit till utvecklingskostnaderna. Som motionärerna påpekar är det inte rimligt att bokningsföretagen skall kunna bära utvecklingskostnaderna för ett nytt rikstäckande bokningssystem. Resultatet kan bli en återgång till lokala bokningssystem som blir svårtillgängliga för konsumenterna.

dels att moment 8 i utskottets hemställan i punkt 2 bort ha följande lydelse:

8. beträffande *planering av ett heltäckande bokningssystem — BOKSER*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Kr430 yrkande 5 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

12. Vissa turismfrämjande åtgärder (punkt 2, mom. 9)

Karl Boo och Jan Hyttring (båda c) anser

dels att den del av utskottet yttrande som på s. 12 börjar med "I samband" och på s. 13 slutar med "aktuell del" bort ha följande lydelse:

Om semesterperioder och skolornas vintersportlov kunde spridas över en längre period än vad som nu är fallet skulle detta medföra en rad positiva effekter. Anläggningar för turism och rekreation skulle kunna utnyttjas under en längre tid, och fler skulle därmed kunna få del av existerande utbud. Genom en förlängd säsong skulle de befintliga anläggningarna bli mer lönsamma vilket skulle kunna ha en prisdämpande effekt. Detta bör kunna ske utan hinder för skolarbetet. Vad utskottet här anfört med anledning av motionerna Kr430 och Kr434 bör ges regeringen till känna.

dels att moment 9 i utskottets hemställan i punkt 2 bort ha följande lydelse:

9. beträffande *vissa turismfrämjande åtgärder*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Kr430 yrkande 7 och motion 1986/87:Kr434 yrkande 1 i motsvarande del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 14 börjar med "Vid behandlingen" och på s. 15 slutar med "avstyrks alltså" bort ha följande lydelse:

Torne älv, Kalix älv, Råneälven, Pite älv och Vindelälven har genom naturresurslagen (1987:12) undantagits från vattenkraftsexploatering. De har var för sig stora skönhets-, skydds- och rekreationsvärden. De utgör en mycket betydande resurs för människors aktivitet, vila och avkoppling.

Utskottet anser i likhet med motionärerna att det är angeläget att det snarast utarbetas en utbyggnadsplan som skulle göra områdena kring dessa älvar tillgängliga för fler människor. Det skulle ha stor betydelse för turistnäringen och den kommersiella servicen i Norrbotten och Västerbotten om initiativ togs till en massiv insats för att höja attraktionsvärdet för dessa fyra älvar.

Det är även viktigt att sprida kunskap om dessa älvområden och om de möjligheter till turism som erbjuds där. Turistrådet bör aktivt gå in för att marknadsföra områdena kring de nämnda älvarna.

dels att moment 10 i utskottets hemställan i punkt 2 bort ha följande lydelse:

10. beträffande *statliga insatser i vissa områden*

att riksdagen avslår motionerna

a) 1986/87:Kr316 yrkande 4 (turism i Skåne),

b) 1986/87:Kr434 yrkande 1 i motsvarande del (turism i Värmland),

c) 1986/87:Kr427 (gränsturism mellan Värmland/Dalarna och Norge),

d) 1986/87:Kr407 (Nordic Ski Center),

e) att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Kr401 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om turism vid vissa Norrlandsälvar,

14. Fjällturismen (punkt 2, mom. 11)

Jan-Erik Wikström och Margareta Mörck (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 15 börjar med "Vid flera" och slutar med "riksdagens åtgärd" bort ha följande lydelse:

Det svenska fjällområdet har stora förutsättningar för rekreation och olika former av turism. Turismen kan, om den utformas på rätt sätt, förenas med kraven på naturskydd. Vidare kan en utbyggnad av turismen innebära att ortsbefolkningen får möjligheter till arbete och extrainkomster.

STF har varit pionjär när det gäller fjällturism och har gjort stora insatser för att väcka intresset för denna typ av turism. STF driver också flera fjällanläggningar.

Omkostnader för fjällanläggningar är av naturliga skäl större än för andra turistanläggningar. Den verksamhet som STF bedriver finansieras i stor utsträckning genom medlemsavgifter och frivilliga bidrag. STF har stora

svårigheter att få fram tillräckliga medel för underhåll av fjällanläggningar. Dessa måste kunna drivas vidare enligt den filosofi om låga priser och relativ avsaknad av lyx som hittills karaktäriserat dem. Det är därför nödvändigt att tillskjuta medel från det allmänna för att utbyggnaden skall komma till stånd. Fjällturism i enkla former bör ses som en del i en social rekreations- och turistpolitik och bör ges ett väsentligt samhällsstöd.

dels att moment 11 i utskottets hemställan i punkt 2 bort ha följande lydelse:

11. beträffande *fjällturismen*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Kr429 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

Särskilda yttranden

1. Det statliga stödet till främjandeorganisationerna (punkt 1, mom. 7)

Karl Boo och Jan Hyttring (båda c) anför:

Vi anser att när ytterligare erfarenheter vunnits från arbetet i det särskilda samarbetsorganet — Friluftsorganisationernas samarbetsorgan, bör en utvärdering ske som läggs till grund för en eventuell förändring av beredningen av organisationernas anslagsframställningar.

Vi vill även erinra om att vi i reservation 3 föreslagit riksdagen en anslagshöjning till Riksidrottsförbundet vilket också kan komma främjandeorganisationerna till del.

2. Begreppet primära rekreationsområden (punkt 2, mom. 14)

Karl Boo och Jan Hyttring (båda c) anför:

Utskottet förutsätter att man inom regeringskansliet närmare överväger behovet av att begreppet primära rekreationsområden bibehålls. Vi vill understryka att det är synnerligen angeläget att sådana överväganden snarast kommer till stånd.

Sammanfattning 1
Stöd till idrotten 1
Stöd till turism och rekreation 6

Reservationer
1. Inriktningen av samhällets stöd till idrottsrörelsen (c) 18
2. Kommersialiseringen inom idrotten (vpk) 19
3. Medelsanvisningen till Stöd till idrotten samt fördelningen av medlen på olika idrottsområden (c) 20
4. Medelsanvisningen till Stöd till idrotten (vpk) 20
5. Internationellt idrottsutbyte m. m. (vpk) 21
6. Det statliga stödet till främjandeorganisationerna (m, fp) 21
7. Plan för turismens utveckling (c) 22
8. Utökade marknadsföringsinsatser (c) 22
9. Marknadsföring av Sverige som turistland m. m. (vpk) 23
10. Sammansättningen av Sveriges turistråds styrelse (m, c) 23
11. Planering av ett rikstäckande bokningssystem — BOKSER (c) . 24
12. Vissa turismfrämjande åtgärder (c) 24
13. Statliga insatser i vissa områden (vpk) 25
14. Fjällturismen (fp) 25

Särskilda yttranden
1. Det statliga stödet till främjandeorganisationerna (c) 26
2. Begreppet primära rekreationsområden (c) 26

Svenskt Tryck Stockholm 1987